Coach Sigrid Boelens drukt op de rode knop

De wereld redden in een mantelpak

Sigrid Boelens leert de managers van grote bedrijven hoe ze leiding moeten geven. Ze kent de bestuurskamers van binnen en van buiten. Duizenden leidinggevenden en afdelingsteams heeft ze begeleid. En ineens was ze er klaar mee, in maart om precies te zijn. 'Ik ga geen bedrijven meer helpen die bullshit verkopen. Ik kom alleen nog om de wereld te redden.'

Tekst: **Jan 't Hart** Foto's: **Marcel Molle**

Sigrid Boelens: „Ik ben intens in alles."

In het kort

Sigrid Boelens woont samen met Thijs en haar tweeling Daantje en Noor in Haarlem. In 2011 richtte ze Bureau Boel op. Daarvoor werkte ze voor postbedrijf TNT en consultancybureau PWC in duurzame projecten en verandermanagement. Boelens geeft trainingen en lezingen bij een veelvoud aan bedrijven.

Alle opdrachtgevers heeft ze afgebeld met de simpele mededeling: ik kom niet meer voor jullie werken. Allemaal. „Het was bam, klaar!"

Hoe zou jij je beslissing in maart omschrijven?

„Ik noem het 'draai'. Ik noem het ook de 'rode knop'. Dat wat ik kan, wil ik inzetten voor de problemen in de wereld en niet meer voor commerciële belangen. Dat is 'm."

Hoe breng je scheiding aan in 'goed' en 'fout', of 'wel doen' en 'niet doen'. Er is een grijs gebied.

„Als mensen het met mij willen hebben over de wereld redden, dan kom ik. Maar de gewone leiderschaps- of talenttrainingen doe ik alleen nog maar voor bedrijven met een duurzame of sociale missie. Bij bedrijven als Too Good To Go kom ik héél graag mensen héél goed maken, maar dat ga ik niet meer doen voor de bedrijven waarvan ik denk 'ik weet niet of ik het zo belangrijk vind dat jullie er zijn'."

Van welk soort bedrijven heb je afscheid genomen?

„Marketingbureaus, kledingplatforms, grote hotelketens... En weet je wat zo leuk is? Het gros van de klanten zegt nu: dat andere, dat willen we eigenlijk ook wel."

Dat andere...

„De cursus Wereld Redden."

Dan ga je een tot in de diepste vezels commercieel bedrijf een aardig duurzaam imago aanmeten...

„Dat kom ik niet doen. In die cursus help ik mensen ontdekken wat ze voor de wereld kunnen betekenen. Grote consultancyclubs durven dat niet, omdat ze bang zijn dat iedereen na een week zijn baan opzegt. Wat stiekem, haha, wel een klein beetje mijn geheime plan is."

Ze zien je aankomen.

„Ik zie er niet gevaarlijk uit hoor. Ze zeggen vaak: 'Ze ziet er heel aardig uit, maar na een half uur heeft ze je klem'. Daar houd ik van. Mensen laten me snel dichterbij komen en dan wordt het persoonlijk. Dan kan ik mensen verbinden. En die verbinding zijn we zo erg kwijt."

Verbinding met?

„Verbinding met onszelf, met de mensen, met de wereld, met de natuur. Angst is de grootste blokkade voor verbinding en andersom is verbinding de grootste tegenhanger van angst. Zolang je dingen niet alleen doet, kun je dingen aan. Dan is het minder eng."

Is dat wat je nu om je heen ziet: de angstige mens?

„Ja, vind ik, ja. We zijn allemaal bang."

Voor wat, wie?

„Voor de mensen die ons land binnenlopen, voor iets niet meer mogen, van dingen die ons worden afgenomen. Het is niemand kwalijk te nemen, want er is ook niemand die ons vertelt wat we wel mogen en moeten doen. Ik probeer een alternatief te ontwikkelen. Als er van alles niet meer mag en niet meer kan, wat dan wel?"

Een nieuw soort leiderschap?

„Mijn leiderschapscursus wordt dan ook de *reddewereldleiderschapscursus*. Ik heb altijd gedacht: daar waar de grote beslissingen worden genomen, weten ze wel wat ze doen maar ik denk steeds vaker: mwoah. Zijn onze leiders niet te gevoelig voor de verkeerde belangen? Uit al mijn duizend coachgesprekken in de afgelopen tien, vijftien jaar kan ik gerust de conclusie trekken: iedereen wil graag een bijdrage leveren."

Voorbeeld?

„Ik deed ooit, samen met het Wereldhuis in Amsterdam, een sessie met politieagenten en ongedocumenteerde vluchtelingen. Een vluchteling had een half uur op het bankje voor de deur gezeten omdat hij niet naar binnen durfde. Hij had een diepe angst voor de politie. Vluchtelingen durven niet in contact te komen met autoriteiten. Er was dus veel afstand, angst en ongemak. Hoe kun je als politie de vluchteling als mens benaderen, die op zijn beurt heeft geleerd 'macht' niet aan te kijken? En een politieman denkt dan: die heeft wat te verbergen. Die probeerden we bij elkaar te krijgen. Wat er dan gebeurt! Ongelofelijk! Aan het einde van de dag leek het wel een familie, heel bijzonder. Er werd geknuffeld. Als je mensen bij elkaar brengt, dan ontstaat dat."

Er is maar één Sigrid en op dit gebied veel te doen. Hoe pak je dat aan?

„Veel Sigrids opleiden. Iemand zei ooit: 'Jij zit op een roze wolk. Mijn antwoord: 'Maar iemand moet daarop gaan zitten anders weten we niet waar-ie hangt!' Zo is het, anders kan het niet. We hebben in hetzelfde programma met het Wereldhuis ook een sessie gedaan met vrouwen van wie het leven niet altijd heeft meegezeten: daklo-ze Amsterdammers en ongedocumenteerde vluchtelingen. Een van hen vroeg: heeft het jou echt een keer tegengezeten? Ik schaamde me bijna. Want het antwoord is 'nee'. Haar reactie: dan kun je juist doen, wat je doet. Als je mensen helpt die iets heftigs hebben meegemaakt, relateer je het niet aan jezelf."

„Wat mij ook heeft gevormd, is een reis naar Afrika toen ik 21 jaar was. Ik heb bij een inheemse stam gewoond in het noorden van Ghana, in *the middle of nowhere*, bij de chief en twee vrouwen en acht kinderen in hun hut en geleerd dat zij veel beter begrijpen hoe het leven in elkaar zit dan wij. Zij hebben mij geleerd te voelen hoe iets in elkaar zit, hoe het met de ander is. Ik sprak hun taal niet, maar ik heb me nog nooit zo thuis gevoeld."

„Ik ga de wereld redden, het wordt nu tijd."

Elkaar nodig hebben om te overleven.

„Ik werkte op een school in de stad op een uur fietsen. Dan kwam ik terug en rolden de kinderen een matje uit en gingen ze met mij daarop zitten. We spraken niet met elkaar, maar er gebeurde wel wat! Mijn verblijf in Afrika heeft me in de kern veranderd. In mijn coachgesprekken en met groepen werk ik puur op basis van Zijn en niet op de klok. En dan belt zes weken later een dame van personeelszaken en zegt: ik weet niet wat je hebt gedaan, maar 't loopt ineens heel goed op die afdeling. Als die verbinding er is, kun je alles oplossen. Als jij het mij gunt, en ik jou, dan komen we overal uit."

„Na mijn studie dacht ik: ik ga carrière maken, een succesvolle vrouw in een mantelpak worden. Heb ik geprobeerd. Maar in Afrika had ik ook al bedacht: ik ga de wereld redden. Het wordt nu tijd."

De wereld redden in een mantelpak.

„Ja, prima toch, maakt mij niet uit. Wij kunnen mensen uit Afrika helpen, maar zij kunnen ons ook helpen. Wat ik zei: de wijsheid komt ons land binnenlopen. We zijn heel dom door die prachtige mensen niet goed op te nemen en niet met hen in gesprek te gaan."

Hoe krijg je hun wijsheid hier?

„Een andere pijler in de cursus Wereld Redden is dat slachtoffers van een situatie de wijsheid hebben over de oplossing. Toeslagenaffaire, Groningen... vraag aan hen hoe de kwestie op te lossen, in plaats van pleisters te plakken. Er ligt 391 miljoen euro klaar voor de slachtoffers, maar het lukt nog niet om het uit te betalen. Dan kun je me echt wegdragen. Dit is echt te fiksen."

Er zitten vast wijze mensen op.

„Met hen zou ik dan graag een teamsessie willen doen. De slachtoffers hebben waarschijnlijk een snellere ticket naar de oplossing. De Ander kan het oplossen, niet degene die het probleem heeft veroorzaakt. Hoe moeten we ontwikkelingshulp inzetten? Vraag het de mensen die hier naartoe zijn gelopen. Je kunt veel goede redenen bedenken waarom problemen niet worden opgelost, en dat vliegt me ook wel eens naar de keel, maar als je niets probeert, lukt niks."

> Ik wil een positieve terroristische organisatie voor liefde

En jij weet hoe dat moet?

„Ik ben zelf áltijd de weg kwijt. Anders kun je ook niet verbinden. Als iemand bij je komt die het allemaal niet meer begrijpt en jij begrijpt het wel, ben je weg."

Waarom ben je dit vak ooit gaan uitoefenen?

„Ik ben coach geworden omdat mensen me vroegen het te doen. Iemand wilde met me praten over zijn werk. Toen ik dat drie keer had gedaan, kwam er een dame met een burn-out en die zei: ik wil met jou praten. Ik zei: lieverd, ik weet niets van burn-outs. Zij zei: ik word vrolijk van jou, dus ik wil het toch met jou. Zo is het begonnen."

Je maakt mensen vrolijk zonder dat je weet wat je doet.

„Ja, en inmiddels heb ik zo veel mensen gesproken dat ik beter snap hoe mensen in elkaar zitten. Het bleek voor mij makkelijk te zien hoe mensen in elkaar zitten en wat er in een groep gebeurt. En ik dacht altijd dat iedereen dat ziet, maar dat blijkt niet zo te zijn. Daar ben ik eerst van geschrokken, maar nu weet ik dat ik er mensen mee kan helpen. Maar als je he-le-maal geen zin hebt in veranderen, moet je mij niet vragen. Je moet wel in de kern willen verbeteren, anders kom ik voor niks. Dan ga ik stampvoeten."

Gooi je met dingen?

„Ja, kan. Ik ben intens in alles."

Als je intens bent, bots je ook tegen mensen op.

„Gebeurt niet vaak. Als ik bots, is het wel klaar ja. Ik kan alleen werken met iemand met wie ik echt open kan communiceren. Daar ontstaan mooie relaties uit. Dus als er iets misgaat, staan die mensen achter me en andersom. En als ik twijfel, stimuleren ze me om het te blijven proberen."

Je zei eerder: ik ben wel nerveus over dit plan. Waar zit de nervositeit in?

„Wie ben ik om een plan te mogen hebben om de wereld te redden? Ik ben ook onzeker, maar mijn overtuiging en mijn kracht zijn minstens zo groot. Bij niemand gaat het zo goed als het lijkt op Instagram en Facebook. Iedereen heeft rukdagen. Dus als ik een rukdag heb, denk ik niet: iedereen kan dit, behalve ik. Ik denk: dit hebben we allemaal. Ik heb wel de zekerheid dat ik goed kan doen - net als zovelen goed willen doen - omdat ik duizend mensen hierover heb gesproken. Iedereen wil. Ik heb een geheim uitzendbureau voor wereldverbeteraars."

Duizend wereldverbeteraars, aardig begin...

„Ik denk nog wel meer, als ik alle workshops erbij optel... dan heb ik er wel meer."

Ben je niet bang dat je overkomt als de vrouw met het wijzende vingertje?

„Dat vingertje heb ik niet. Ik heb onlangs een stilte-retraite gedaan. En waarmee ik terugkwam zijn mijn Wereldredpilaren. Kern is: we missen te veel de verbinding met de Ander, en we zijn te ver verwijderd van elkaar. Daardoor is er slecht zicht op welke rol je daar zelf in hebt. In het klooster heb ik ze opgeschreven."

Omdat het dan helemaal van jezelf is, je even niet twijfelt.

„Ja, ook omdat ik instap op iets groters. Ik heb de oplossing niet, maar ik kan goed in een groep voelen wat er gebeurt, en dat kan ik in woorden en tekeningen samenvatten. En ik hoop dat ik nu kan verwoorden wat veel mensen voelen."

Jij denkt dat je kunt verwoorden wat er zich in het collectieve bewustzijn afspeelt.

„Dat denk ik eigenlijk ja. Nog nooit zo over nagedacht, dankjewel."

Wereldredpilaren... waar zijn die op gestoeld?

„1. Verbinding als voorwaarde. Punt. 2. De wijsheid komt ons land binnenlopen. 3. Degene die het overkomt, weet het beste hoe je eruit komt. 4. Economische groei staat verbinding tussen mensen en ook met de natuur in de weg. Dat is de verkeerde groei. 5. Je moet op zoek naar de groei van liefde en verbinding. 6. Alles wat niet in harmonie is met de natuur moet worden herbestemd."

„De Wereldredpilaren geven houvast. We hebben een verkeerde definitie van succes gemaakt. Veel mensen bedenken nog in bed of ze wel al hun to-do's hebben gedaan. Mensen zitten gevangen in een systeem wat ze helemaal niet zo gelukkig maakt, maar waarin ze denken dat ze succesvol moeten zijn. En het interessante is, als je op je werk wel de verbinding legt, dan gaat je team beter presteren en verbeteren de resultaten van het bedrijf."

> Er werd geknuffeld. Als je mensen bij elkaar brengt, dan ontstaat dat

Het economisch systeem brengt ons geen resultaten en maakt ons niet gelukkiger.

„Een economie waarin je innovatie en voorspoed voor iedereen brengt... dat systeem is zo gek nog niet. Maar het is een beetje ontspoord. Hoe word je gelukkig? Belangrijke vraag, toch? Waarom leer je dat niet op school? We krijgen naar ons hoofd geslingerd dat je goed moet zijn in alle vakken, dat je carrière moet maken. Liefde voor buren, vrijwilligerswerk, elkaar helpen... daar krijg je niet voor betaald, maar voor de zaken die ons naar ons gootje helpen wel. Hoe meer shit je verkoopt, hoe hoger je salaris."

Hoe is dat te doorbreken?

„Je hoort vaak 'niks mag meer', maar dat is niet waar. Het kan wel anders. Er is veel talent op plekken van wie de intuïtie en de denkcapaciteit worden gebruikt om het systeem in stand te houden. De jongere generaties lijken het gelukkig leuker te vinden om over de wereld redden na te denken dan zo veel mogelijk shampoo te verkopen. Of de fles groter te laten lijken, terwijl er minder in zit. Ja, er zitten mensen dat nu te doen, daar word je toch ongelukkig van? Bullshitjobs."

„Dit is waarom ik op de rode knop heb gedrukt. Eerst denk je: ik zal het allemaal wel niet begrijpen, maar nu ben ik op een leeftijd dat ik denk... jaaaaaaaa, echt, het kan stukken beter dan dit. En als iedereen zou zeggen: hé Sig, waar maak je je druk over, gaat toch prima zo, gaan we toch naar de haaien, paar vakantietjes per jaar, heerlijk toch?' Dan had ik dit niet gedaan. Maar ik ben niet de enige."

Tijdens corona hadden veel mensen tijd voor bezinning. We zouden minder vliegen. Maar we vliegen lekker door.

„Mensen willen wel, maar er zijn geen opties geboden om ook daadwerkelijk de daad bij het woord te voegen. KLM krijgt razend veel steun door misgelopen inkomsten vanwege corona, stop het in de ontwikkeling van treinen. Gaan mensen echt wel met de trein. Er wordt altijd naar de goegemeente gewezen, maar er moet ook elders iets veranderen."

„Kijk naar de energiecrisis. Degenen die het er minst last van hebben zijn de energiemaatschappijen. Dat is toch niet oké? Steek het geld in alternatieve energiebronnen. Dan wordt het twee winters ruk - we maken een plan om daar doorheen te komen - en daarna is het opgelost. Dan begrijp ik de menshеid niet."

Moet je dan niet juist werken voor de bedrijven die zich er niets van aantrekken?

„Ja, zeker, de cursus Wereld Redden is ook voor hen. Ik doe dit het liefst in de boardroom. Lijkt me zalig."

Bij de KLM...

„Laat ze bellen. Laten we plannen bedenken, in 's hemelsnaam, maak ze!"

„Ik roep al heel lang: ik wil een positieve terroristische organisatie voor liefde. Niemand zei: je bent gek. Allemaal zeiden ze: bel me als je begint. Het maakt mij heel gelukkig om het te proberen."